

गण्डकी प्रदेशस्तरीय परम्परागत तारा खेल म्यादीको बेनीमा सुरु

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, १८ जेठ

म्यादीको बेनीमा गण्डकी प्रदेशस्तरीय परम्परागत तारा खेल सुरु भएको छ।

प्रदेश खेलकुद परिषद गण्डकीको आयोजनामा शुक्रबारबाट उक्त प्रतियोगिता सुरु भएको हो। प्रतियोगिताको एक कार्यक्रमबा बीच गण्डकी प्रदेश सासद विमला गौचनले गरेको छन्। सो आवसर्या बोल्दै सासद गौचनले परम्परागत र मौलिक खेलहरूको जर्जना गर्न यस प्रकारका प्रतियोगिताहरू महत्वपूर्ण हुने जनाउँदै संस्कृतीको संरक्षणका र प्रवर्द्धनका लागि समेत उत्तिकै आवश्यक रहेको जनाइन्। गण्डकी प्रदेश सरकारले विभिन्न जातजातीका बीच लोकप्रिय खेलहरूको जर्जना गर्न सुरु गरिएको अभियान प्रति खुसी व्यक्त गर्दै यसको विकास र विस्तारका लागि समेत आफूले सबूतो प्रयास गर्ने उल्लेख गरिन्। उन्ले म्यादी जिल्ला विभिन्न खेलकुदको हव समेत रहेको जनाउँदै लोपन्मुख खेलहरू समेतको आयोजनाले यहाँको खेलको विकासमा

थप सहयोग पुग्ने बताइन्। कार्यक्रममा आफ्ना भनाई राख्न्दै म्यादी जिल्लामा खेलकुदको लोकप्रियता निकै प्रशंसनीय रहेको जनाउँदै परम्परागत खेलहरूको आयोजनाले धेरै खेलाडीहरूलाई तर्फ आकर्षण्य गर्न सहयोग पुग्ने बताए। प्रदेश खेलकुद परिषद गण्डकीका सदस्य एवं प्रतियोगिताका संयोजक योगेन्द्र शेरचनको अध्यक्षतामा भएको उद्घाटन कार्यक्रममा प्रदेश खेलकुद परिषद गण्डकीका कार्यालय प्रमुख तोपलाल भुसाल, जिल्ला खेलकुद विकास समिति म्यादीका अध्यक्ष दिनेश केसीले समेत आफ्ना भनाई राखेका थिए। कार्यक्रममा धुँझै तेह्रो सकरण म्यादीमा सुरु भएको प्रतियोगिताले परम्परागत तारा खेलले यो खेलको विकासका लागि समेत उत्तिकै प्रभावकारी हुने संयोजक शेरचनले बताएका छन्। उन्ले भने-“आधुनिक आर्चरी खेलले पराजित गरेको थिए।

परम्परागत तारा खेल ओभेलमा छ। हामी स्थानिय सामाजी प्रयोग गरेर निर्माण गरिएका धनुषबाणको प्रयोग गरेर यो खेलको संरक्षण हुनुपर्छ भन्ने अर्को सन्देश दिन चाहन्छौं।” प्रतियोगिता सुरु हुन भन्दा अधि मौलिक पञ्जेजाजासहितको यालीले बनी बजार परिक्रमा गरेको थिए। तारा खेलतर्फ प्रथम, द्वितीय र तृतीय हुने टिमले क्रमशः नगद रु ७५ हजार, ५० हजार र ३० हजारका साथमा ट्रॉफी, मेडल तथा प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नेछन्। यसै बीच गण्डकी प्रदेशमा मौलिक खेलको रूपमा रहेको ठेलो खेल शनिवार बेनीमा हुने भएको छ। ठेलो खेलमा प्रथम, द्वितीय र तृतीय हुने खेलाडीले क्रमशः नगद रु १५ हजार, १० हजार र ५ हजारका साथमा ट्रॉफी, मेडल तथा प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नेछन्। गत वर्ष मुस्ताडको लेतेमा सम्पन्न तारा खेलमा बागलुड उपाधि जितेको थिए। बागलुडले म्यादीलाई फिनो २ अंकले फाइनलमा गर्दै सिकेको सिप र ज्ञानलाई

सामाजिक क्षेत्रमा क्रियाशिल

महिलाहरूको लागि नेतृत्व तथा

क्षमता विकास गर्ने उद्देश्यका साथ सञ्चालित तालिममा विभिन्न आमा समुहको आयोजना एवम् असल यिष्मेकी सहयोग संघ(गोनेसा) को आर्थिक सहयोगमा तीन दिने उद्घोषण तथा संस्था परिचालन तालिम सुरु भएको छ।

सामाजिक क्षेत्रमा क्रियाशिल महिलाहरूको विभिन्न आयोजनामा समुहको मौलिक पञ्जेजाजासहितको यालीले बनी बजार परिक्रमा गरेको छ। महिलाहरूको सहभागिता र प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नेछन्। यसै बीच गण्डकी प्रदेशमा मौलिक खेलको रूपमा रहेको ठेलो खेल शनिवार बेनीमा हुने भएको छ। ठेलो खेलमा प्रथम, द्वितीय र तृतीय हुने खेलाडीले क्रमशः नगद रु १५ हजार, १० हजार र ५ हजारका साथमा ट्रॉफी, मेडल तथा प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नेछन्। गत वर्ष मुस्ताडको लेतेमा सम्पन्न तारा खेलमा बागलुड उपाधि जितेको थिए। बागलुडले म्यादीलाई फिनो २ अंकले फाइनलमा गर्दै सिकेको सिप र ज्ञानलाई

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, १८ जेठ

पोखरा

महानगरपालिका वडा

नं. १७ आँखा

अस्पतालचोकस्थित

नारियोक्त जागरण

आमा समुहको

आयोजना

एवम् असल

यिष्मेकी

सहयोग संघ(गोनेसा)

को आर्थिक

सहयोगमा

तीन दिने उद्घोषण

तथा

संस्था

परिचालन तालिम

सुरु भएको

छ।

सामाजिक

क्षेत्रमा

क्रियाशिल

महिलाहरूको

लागि नेतृत्व

विकासमा

आयोजना

गरिएको

उद्घोषणा

हुनुभयो।

आमा समुहको

मौलिक

पञ्जेजाजासहित

को यालीले

बनी बजार

परिक्रमा

गरिएको

उद्घोषणा

हुनुभयो।

महिलाहरूको

समुहको

मौलिक

पञ्जेजाजासहित

को यालीले

बनी बजार

परिक्रमा

गरिएको

उद्घोषणा

हुनुभयो।

महिलाहरूको

समुहको

मौलिक

पञ्जेजाजासहित

को यालीले

बनी बजार

परिक्रमा

गरिएको

उद्घोषणा

हुनुभयो।

महिलाहरूको

समुहको

मौलिक

पञ्जेजाजासहित

को यालीले

बनी बजार

परिक्रमा

गरिएको

उद्घोषणा

हुनुभयो।

महिलाहरूको

समुहको

मौलिक

पञ्जेजाजासहित

को यालीले

बनी बजार

परिक्रमा

गरिएको

उद्घोषणा

हुनुभयो।

महिलाहरूको

समुहको

मौलिक

पञ्जेजाजासहित

को यालीले

बनी बजार

परिक्रमा

गरिएको

उद्घोषणा

हुनुभयो।

महिलाहरूको

समुहको

मौलिक

पञ्जेजाजासहित

को यालीले

बनी बजार

परिक्रमा

गरिएको

उद्घोषणा

हुनुभयो।

महिलाहरूको

समुहको

मौलिक

पञ्जेजाजासहित

को यालीले

बनी बजार

परिक्रमा

गरिएको

उद्घोषणा

हुनुभयो।

महिलाहरूको

समुहको

मौलिक

मौलिकता बिसेर बनाइयोनमुना गन्धर्व घर

रामबहादुर थापा

पोखरा, १८ जेठ / रासस

कृति समय धुमाउने (गेलो घर) नै लोपोन्मुख गन्धर्व जातिको परम्परागत बासथलो थियो। दुइगा, माटो र काठले ती घर बन्थे। छानो खरको हुँथ्यो। पहाडे वास्तु भल्काउने खालका भूयाल-दोका हुँथ्यो।

तर हिजोआज त्यस्ता मौलिक रूपमा घर देख्नै मुसिकल दुन थालेको छ। कतिपय ठाउँमा त धुमाउने घर संरक्षणको अभियान नै सुरु गरिएको छ। गन्धर्व जाति मात्र नभएर अन्य समुदायमा पनि छिटपुरुपमा धुमाउने घर देख्न पाइन्छ।

पोखरा महानगरपालिका-१८ बालुलेचौर पनि पुस्तैदेखि गन्धर्व जातिको थातथलो रहेको ठाउँ हो। नेपाली लोकसङ्गीतिका प्रसिद्ध गायक एवं सर्जक भल्काउने गन्धर्वदर्खि सारझावादनमा छायाती आर्जको धनबहादुर गन्धर्वसम्मको जन्मथलो पनि बालुलेचौर हो। त्यही बालुलचौर नजिकै रहेको धार्मिक तथा ऐतिहासिक महत्वको महेन्द्र गुफा परिसरमा पर्यटकीय आकर्षण थान बनाइएको नमुना गन्धर्वधर्म भने मौलिकता बिसेर बनाइएको छ। उक्त गुफाको सौन्दर्यकाण्ड योजनान्तर्गत गन्धर्व सद्ग्रहण स्थापनाका लागि

निर्मित उक्त घर कडकिटबाट बनेको छ। घरको संरचना गोलो आकारको भएपनि निर्माण सामग्री र अन्य संरचना बनाउँदा परम्परागत शैली अपनाएको देखिन। घरको पिढीछैउसिमेन्टका पिल्लर ठडाइएको छ। काठको ठाउँमा फलाम प्रयोग गरिएको छ। खर या दुइगाले छानुपर्ने छाना जस्ताते छाइएको छ। महेन्द्र गुफाचौरे गुफा पर्यटकीय विकास समितिका सदस्य सचिव शिशिर पौडेलले गन्धर्व सद्ग्रहालयको उद्देश्य अनुरुप घरको बाहिरी संरचनाले मेल नवाएको बताउनुभयो।

महेन्द्र गुफा सौन्दर्यकरण योजनाका लागि संरचना बनाउने जिम्मा पाएको लुना विल्डर्सका सुपरभाइजर सुपीप खत्रीले ८५ प्रतिशत काम पूरा भएको बताउनुभयो। “भौतिक संरचना निर्माणको काम करिब साकेको छ, अब रझेगन, विद्युतीकरण, साजसज्जालगायतको काम बाँकी छ,” उहाँले भन्नुभयो, “यही महिनाभित्र काम सक्ने लक्ष्य छ।” गण्डकी प्रदेश सरकारको ८. आठ करोड ५८ लाखको बजेटमा महेन्द्र गुफामा पर्यटकीय संरचना निर्माणको काम भइहेको हो। समितिका अनुसार सद्ग्रहालय, गन्धर्वधर, खुला डबली, दुइगे धारा, शिव लिङ्ग, सभाकक्ष, बैठ्चा, विश्रामस्थल, पानीको फोहोरलगायतका संरचना निर्माण गरिएको छ। महेन्द्र गुफा परिसरमा निर्मित ती संरचनाले त्यस क्षेत्रको पर्यटकीय आकर्षण थप बढाने समितिका सदस्य सचिव पौडेलले बताउनुभयो। “महेन्द्र गुफा आफैमा प्राचिन र

सामग्री सद्ग्रहालयमा राखिने बताउनुभयो। “बाटुलेचौर गन्धर्व जातिको प्रमुख बसोबास रहेको ठाउँ हो, अति कम जनसंख्या भएको लोपोन्मुख गन्धर्व जातिको पहिचान भल्काउने गरी सद्ग्रहालयलाई व्यवस्थित गर्छै,” उहाँले भन्नुभयो।

प्राकृतिक महत्वको पर्यटकीय गन्धर्व हो, यहाँ नयाँ बनेका पूर्वाधारले पर्यटक थप बढी हुने अपेक्षा लिइएको छ,” उहाँले भन्नुभयो। पोखरा-१६ बालुलेचौरपा पर्ने महेन्द्र गुफा र चम्चेरे गुफालाई जोडेर गुरुयोजनामार्फत पर्यटकीय विकासको काम भइहेको उहाँले बताउनुभयो। विसं २०७९ भद्रामा ठेकका सम्भौता भई निर्माण कम्पनीले महेन्द्र गुफामा संरचना निर्माणको काम सुरु गरेको थियो। प्रदेश सरकारको सहरी विकास तथा भवन कार्यालयका निर्मित प्रमुख रेविन्ड्र तिवारीले केआइसिंह पुलदेखि यहाँले गुफासम्म अपाइग्रातमैत्री पैदलमार्ग निर्माणको काम पनि भइहेको जानकारी दिनुभयो। विसं २०१६ मा तत्कालीन राजा महेन्द्र गुफामा पर्यटकीय संरचना निर्माणको काम भइहेको हो। समितिका अनुसार सद्ग्रहालय, गन्धर्वधर, खुला डबली, दुइगे धारा, शिव लिङ्ग, सभाकक्ष, बैठ्चा, विश्रामस्थल, पानीको फोहोरलगायतका संरचना निर्माण गरिएको छ। पछिल्लो समय महेन्द्र गुफामा भारतीतसहित विदेशी पर्यटकको संख्या पनि उल्लेख्य रूपमा बढेको समितिका सदस्य सचिव पौडेलले बताउनुभयो। “महेन्द्र गुफा आफैमा प्राचिन र

पोखरामा स्वर्णिम एफसीको भेटात्स फुटसल सुरु, सेमिफाइनल समिकरण पूरा

पोखरापत्र संवाददाता

पोखरा, १८ जेठ

पोखराको अमरासिंह स्पोर्ट्स सेन्टरमा पहिलो संस्करणको भेटात्स (३५ प्लस) फुटसल प्रतियोगिता सुरु भएको छ।

कुल १६ टिमको सहभागिता रहेको सो प्रतियोगितामा शुक्रबार सेमिफाइनलको समिकरण पूरा भएको बलबका सचिव अनुपम गुरुडले जानकारी दिए। उनका अनुसार पहिलो बालुलेचौर खेलमा एट दु नाइले आयोजक स्वर्णिम एफसी विजेतालाई ६-० को फराकिलो गोल अन्तरले पराजित

गर्दै एट दु नाइन सेमिफाइनलमा प्रवेश गर्यो। तेस्रो खेलमा गार्डेन एफसीले भाइन्ने एफसीलाई ३-१ गोल अन्तरले हारयो। तेस्रो खेलमा नाफालाई टेन दु इलाभेन्वीच हुनेछ। कुल १६ टिमको सहभागिता रहेको सो प्रतियोगिताको विजेतालाई नगद रु ६० हजारको साथमा शिल्ड, मेडल तथा प्रमाणपत्र प्रदान गरिने छ। यसै उपविजेता टिमले नगद रु ३० हजारको साथमा शिल्ड, मेडल तथा प्रमाणपत्र प्राप्त गर्नेछ। प्रतियोगितामा उत्कृष्ट खेलाडी र उत्कृष्ट गोलरक्षकलाई आकर्षक पुस्तकारको व्यवस्था गरिएको आयोजकले जानाएको छ।

तनहुँमा हावाहुरीले तीन सय ३३ घर गोठमा क्षति

पोखरापत्र संवाददाता

दमोली, १८ जेठ

तनहुँमा हावाहुरी र असिना पानीले विभिन्न स्थानमा लाखौंको क्षति पुगेको छ।

हावाहुरीले जिल्लाका करिब तीन सय ३३ घर, गोठ, विद्यालयलगायतका संरचनामा क्षति पुगाएको प्रमुख जिल्ला अधिकारी जनार्दन गौतमले जानकारी दिनुभयो। उहाँका अनुसार हालसम्म यकिन तथ्याङ्क प्राप्त भई नसकेको तर हावाहुरीले भौतिक क्षति धेरै पुगाएको छ। उहाँले भन्नुभयो, “हालसम्म करिब तीन सय बढी घर, दुई विद्यालय, एक मन्दिरको छाना उडाएको र भत्तिएको छ।”

क्षति पुगेका स्थानमा प्रहरी विवरण र तथ्याङ्क प्राप्त भएको तर हावाहुरीले देवीदेउताका आकृतिले धार्मिक पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने गरेको छ। पछिल्लो समय महेन्द्र गुफामा भारतीतसहित विदेशी पर्यटकको संख्या पनि उल्लेख्य रूपमा बढेको समितिका सदस्य सचिव पौडेलले बताउनुभयो।

क्षति पुगेका स्थानमा प्रहरी विवरण र तथ्याङ्क प्राप्त भएको तर हावाहुरीले देवीदेउताका आकृतिले धार्मिक पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने गरेको छ।

चत्वार पर्दा व्यास नगरपालिका-८ रिस्टीमा एक घरमा क्षति पुगेको छ। क्षतिको विवरण सदूचलनम भएको तर हावाहुरीले देवीदेउताका आकृतिले धार्मिक पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने गरेको छ।

चत्वार पर्दा व्यास नगरपालिका-८ रिस्टीमा एक घरमा क्षति पुगेको छ। क्षतिको विवरण सदूचलनम भएको तर हावाहुरीले देवीदेउताका आकृतिले धार्मिक पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने गरेको छ।

चत्वार पर्दा व्यास नगरपालिका-८ रिस्टीमा एक घरमा क्षति पुगेको छ। क्षतिको विवरण सदूचलनम भएको तर हावाहुरीले देवीदेउताका आकृतिले धार्मिक पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने गरेको छ।

चत्वार पर्दा व्यास नगरपालिका-८ रिस्टीमा एक घरमा क्षति पुगेको छ। क्षतिको विवरण सदूचलनम भएको तर हावाहुरीले देवीदेउताका आकृतिले धार्मिक पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने गरेको छ।

चत्वार पर्दा व्यास नगरपालिका-८ रिस्टीमा एक घरमा क्षति पुगेको छ। क्षतिको विवरण सदूचलनम भएको तर हावाहुरीले देवीदेउताका आकृतिले धार्मिक पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने गरेको छ।

चत्वार पर्दा व्यास नगरपालिका-८ रिस्टीमा एक घरमा क्षति पुगेको छ। क्षतिको विवरण सदूचलनम भएको तर हावाहुरीले देवीदेउताका आकृतिले धार्मिक पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने गरेको छ।

चत्वार पर्दा व्यास नगरपालिका-८ रिस्टीमा एक घरमा क्षति पुगेको छ। क्षतिको विवरण सदूचलनम भएको तर हावाहुरीले देवीदेउताका आकृतिले धार्मिक पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने गरेको छ।

चत्वार पर्दा व्यास नगरपालिका-८ रिस्टीमा एक घरमा क्षति पुगेको छ। क्षतिको विवरण सदूचलनम भएको तर हावाहुरीले देवीदेउताका आकृतिले धार्मिक पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने गरेको छ।

चत्वार पर्दा व्यास नगरपालिका-८ रिस्टीमा एक घरमा क्षति पुगेको छ। क्षतिको विवरण सदूचलनम भएको तर हावाहुरीले देवीदेउताका आकृतिले धार्मिक पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने गरेको छ।

चत्वार पर्दा व्यास नगरपालिका-८ रिस्टीमा एक घरमा क्षति पुगेको छ। क्षतिको विवरण सदूचलनम भएको तर हावाहुरीले देवीदेउताका आकृतिले धार्मिक पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने गरेको छ।

चत्वार पर्दा व्यास नगरपालिका-८ रिस्टीमा एक घरमा क्षति पुगेको छ। क्षतिको विवरण सदूचलनम भएको तर हावाहुरीले देवीदेउताका आकृतिले धार्मिक पर्यटकलाई आकर्षित गर्ने गरेको छ।

चत्वार पर्दा व्यास नगरपालिका-८ रिस्टीमा एक घरम

